

TÜRKİYE'DE YOLSUZLUKLA MÜCADELENİN KURUMSAL ALT YAPISI VE HUKUKİ ÇERÇEVE

R. Bülent TARHAN
Başbakanlık Başmüfettişi

İÇERİK

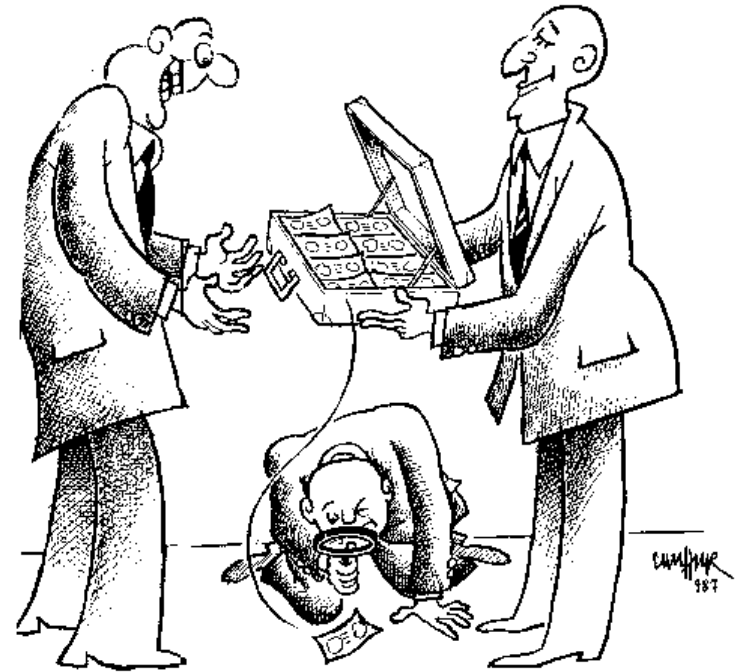
- GİRİŞ
- KURUMSAL ALT YAPILAR
 - Diğer Ülke Örnekleri ve Uluslararası Yapılanmalar
 - Türkiye Uygulaması
 - Cumhuriyet Savcılıkları ve Kolluk
 - Denetim birimleri
 - Sayıştay
 - Devlet Denetleme Kurulu
 - Başbakanlık Teftiş Kurulu
 - Teftiş kurullarının yolsuzlukla mücadeledeki rolü
 - Bağımsız üst kurullar
 - Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsman)
 - Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK)
 - Kamu Görevlileri Etik Kurulu
 - Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu
- HUKUKSAL ÇERÇEVE
- SON SÖZ

Yolsuzlukla mücadele yöntemleri

- * Anti patronaj
- * İlerleyici yöntem
- * Panoptik yöntem
- * Yasal yaptırımların ağırlaştırılması
- * Kamuoyunun duyarlı hale getirilmesi,
- * Bürokratik işlem ve süreçlerin basitleştirilmesi
- * Yolsuzluğa karşı güçlü kurumsal yapıların inşası

KURUMSAL ALT YAPILAR

- * Türkiye'deki kurumsal yapılar,
 - yolsuzlukların ortaya çıkartılmasında göreceli olarak başarılı,
 - ancak yolsuzluğu üreten sistemin tasfiyesi konusunda yetersizdirler
- * Yolsuzlukla mücadele araçları ve aktörleri arasındaki iletişim ve eşgüdüm eksikliği
- * Uygarlıktaki ilerleme ile,
 - kan suçlarında azalma
 - sahtecilik suçlarında artış
- * Bu yüzden yolsuzlukla mücadele alanında örgütlü yapı gerekir

Diğer Ülke Örnekleri ve Uluslararası Yapılanmalar

- * Yolsuzlukla mücadele alanındaki kurumsal yapıların en gelişmiş örneği “Bağımsız Yolsuzlukla Mücadele Komisyonu”dur
- * Hong Kong, Güney Kore, Avustralya ve Yeni Zelanda ilk örnekler.
- * Makedonya, Slovenya, Slovakya, Çek Cumhuriyeti gibi ülkelerde, Ulusal Komisyon, Yolsuzlukla Mücadele Komisyonu gibi değişik adlar altında bulunmakta.*
- * Bazı ülkelerde bu birim task force (görev gücü) şeklinde örgütlenmiştir. (Hindistan, Filipinler)
- * Avrupa Birliği’nin de OLAF isimli bir sahtecilikle mücadele ofisi bulunmaktadır.
- * Uluslararası Yapılanmalara örnek olarak Greco, BM nezdinde yolsuzluğa karşı devletler grubu oluşturma çabaları, uluslar arası sivil toplum kuruluşları Transparency International ve Global Integrity

* Anti-corruption services Good Practice in Europe, Avrupa Konseyi, Specialised Anti-corruption Institutions OECD

- **Uluslararası Saydamlık Örgütü (TI- Transparency International)**
- **Dünya Bankası**
- **Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu (GRECO)**
- **Avrupa Sahtecilikle Mücadele Ofisi (OLAF)**
- **Mali Eylem Grubu (FAFT)**
- **Uluslararası Para Fonu (IMF)**
- **Birleşmiş Milletler (UN)**
- **Uluslararası Suç Önleme Merkezi (CICP)**
- **Güney Doğu Avrupa Yolsuzlukla Mücadele Girişimi İstikrar Paketi (SPAİ)**
- **Yolsuzlukla Mücadele Ağı (ACN)**
- **Asya-Pasifik Ülkeleri Yolsuzlukla Mücadele İnsiyatifi**
- **İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Yolsuzluklarla Mücadele Birimi**
- **Asya Kalkınma Bankası Yolsuzluklarla Mücadele Birimi**

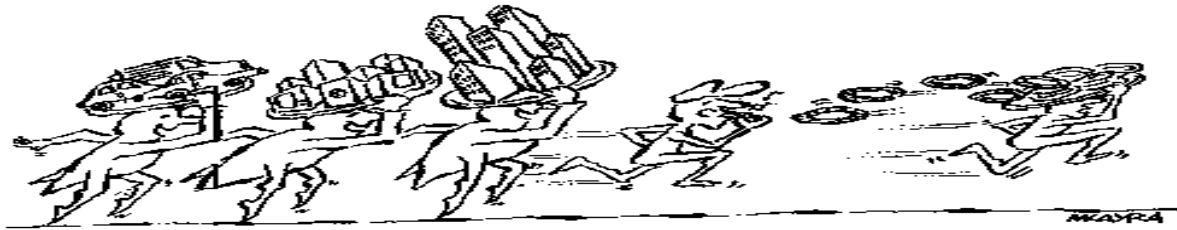
TI'n ULUSAL GÜVENLİK SİSTEMİ

Türkiye Uygulaması

* Yolsuzlukla mücadele alanındaki kurumsal yapılar

- 1) Cumhuriyet savcılıkları ve Kolluk Güçleri
- 2) Denetim Birimleri
- 3) Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK)
- 4) Kamu Görevlileri Etik Kurulu,
- 5) Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu
- 6) Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsman)

Cumhuriyet Savcılıkları ve Kolluk

- * Yolsuzluk bir suç türü değildir
- * Rüşvet başta olmak üzere bir çok suçu kapsayan bir kategoridir
- * Bu nedenledir ki; BM Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesinde de yolsuzluğun tanımı yapılmamış, sadece suç türlerine yer verilmiştir
- * Ülkemizde Cumhuriyet Savcılıklarının ve Kolluk Güçlerinin yolsuzluk suçları yönünden özel bir görev ve yetkisi bulunmamaktadır
- * Bununla birlikte, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması ve Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanununda yolsuzluk sayılabilecek suçlar sayılmıştır.
- * Yasanın 17'nci maddesine göre; irtikâp, rüşvet, basit ve nitelikli zimmet, resmî ihale ve alım ve satımlara fesat karıştırma suçları yönünden Cumhuriyet savcıları, (bazı kamu görevlileri için getirilen istisna dışında) genel hükümlere göre soruşturma yapabilmektedir.
- * Ayrıca, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda da yolsuzluk suçlarına ilişkin olarak bazı özel koruma tedbirleri bulunmakta
- * Cumhuriyet savcıları ve mahkemeler aşağıdaki önlemlere başvurabilir;
 - 1) “Taşınmazlara, hak ve alacaklara el koyma” (Madde 128)
 - 2) “İletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması” (Madde 135)
 - 3) “Teknik araçlarla izleme” (Madde 140)
 - 4) “Zorlama amaçlı el koyma ve teminat belgesi” (Madde 248)

Denetim birimleri

- * Sayıştay
- * Devlet Denetleme Kurulu
- * Başbakanlık Teftiş Kurulu
- * Bakanlık, Müsteşarlık ve Genel Müdürlük Teftiş Kurulları
- * Vergi Denetim Kurulu, Çalışma Bakanlığı İş Teftiş Kurulu, Bankalar Yeminli Murakıpları ile Sigorta Denetleme Uzmanları, Sermaye Piyasası Kurulu, YÖK Denetleme Kurulu, Belediye Teftiş Müdürlükleri

Devlet Denetleme Kurulu

- * Anayasa'nın 108'nci maddesi uyarınca Devlet Denetleme Kurulu'nun amacı; *"İdarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması"* olarak belirlenmiştir
- * Cumhurbaşkanının isteği üzerine, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında her türlü inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapma görev ve yetkisine sahiptir
- * Silahlı Kuvvetler ve yargı organları görev alanı dışındadır.
- * Hukuka uygunluk denetimi ve faaliyet denetimi (*operational audit*) yapabilmektedir
- * İdari soruşturma yetkisi bulunmamaktadır
- * Adli soruşturmayı gerektiren konularda Cumhurbaşkanının konuyu doğrudan adli mercilere intikal ettirme yetkisi bulunmaktadır
- * Diğer soruşturmalar ise, Başbakanlık aracılığıyla idareden istenebilmektedir

Başbakanlık Teftiş Kurulu

- * Başbakanlık bünyesinde bir Teftiş Kurulu oluşturulmasına dair çalışmalar, 1946 yılına kadar geriye gitmektedir
- * Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun Teftiş Kurulu Başkanlığı adı altında örgütlenmesi, ilk kez 1980 yılında olmuştur.
- * Daha sonra 203 sayılı KHK'nın 19'ncu maddesi uyarınca Başbakanlık Teftiş Kurulu ihdas edilmiştir.
- * En son halini ise 1987'de yürürlüğe giren 3056 sayılı Kanunun 20'nci maddesi ile almıştır.
- * Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile vakıflar, dernekler ve gerektiğinde imtiyazlı şirketlerle, özel kuruluşlarda da teftiş, inceleme, soruşturma yetkisine sahiptir. Avrupa Birliğinden sağlanan mali kaynakların kullanımıyla ilgili inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak veya yaptırmak, bu konulara ilişkin inceleme ve soruşturmalarda uluslararası kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak görevleri arasındadır.
- * İş profili içindeki rutin teftiş hizmetleri yok denecek kadar azdır
- * Başbakanlık veya Başbakan yardımcılıkları ile ilişkilendirilen üst kurulların başkan ve üyelerinin görev suçlarıyla ilgili idari soruşturmaları yürütmekte
- * Özelleştirme İdaresinin portföyüne alınan kuruluşların müsteşarlarının, genel müdürlerinin ve yönetim kurulu üyelerinin adli ve disiplin suçları ile ilgili soruşturmaları yürütmekte
- * Kamuoyunu yakından ilgilendiren bir çok önemli soruşturmayı yürütmüştür

Başbakanlık Teftiş Kurulu

(devamı)

- * TBMM Yolsuzlukları Araştırma Komisyonunca talep edilen 35 ayrı konudaki soruşturmaları yürütmüştür
- * En önemli işlevi, 3056 sayılı Kanunun 20 inci maddesinin (a) bendinde ifadesini bulan genel denetimin koordinasyonunu sağlamak, prensiplerini tespit etmek, yani standart koyma görevidir
- * 1993/12 sayılı Başbakanlık Genelgesiyle uluslararası denetim standartlarına koşut standartlar saptanmıştır
- * Buna göre, Bakanlıkların ve kuruluşların teftiş kurulu tüzüklerinin ve yönetmeliklerinin genelgeye uygunluğunu BTK kontrol eder
- * “Türkiye’de Saydamlığın Artırılması ve Etkin Yönetimin Geliştirilmesi Komisyonu”nun sekreterya hizmetini 2009/19 sayılı Genelge ile BTK yürütür
- * Aynı genelge ile Avrupa Birliği’nden sağlanan mali kaynakların kullanımıyla ilgili olarak OLAF’ın muhatap kuruluşu olarak BTK belirlenmiştir
- * Son olarak, Yolsuzlukla Mücadele Strateji Belgesini hazırlamış ve bu belge Bakanlar Kurulu kararı ile Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

TÜRKİYE'DE SAYDAMLIĞIN ARTIRILMASI VE YOLSUZLUKLA MÜCADELENİN GÜÇLENDİRİLMESİ STRATEJİSİ

Stratejinin Amacı*

Saydamlığı engelleyen ve yolsuzluğu besleyen faktörlerin ortadan kaldırılması suretiyle daha adil, hesap verebilir, saydam ve güvenilir bir yönetim anlayışının geliştirilmesidir.

Stratejinin Temel Bileşenleri

- Önleme (18 Td Md)**
- Yaptırımların Uygulanması (3 Td Md)**
- Toplumsal Bilincin Artırılması (7 Td Md)**

*Anti Corruption Toolkit, BM (Hollanda ve Norveç Dışişleri Bakanlıklarının katkılarıyla)

Koordinasyon

- * Komisyon: Başbakan Yardımcısının başkanlığında Adalet, İçişleri, Maliye, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Gümrük ve Ticaret Bakanları
- * Yürütme Kurulu: Başbakanlık Müsteşar Yardımcısının başkanlığında Adalet, İçişleri, Maliye, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Gümrük ve Ticaret Bakanlıkları Müsteşar Yardımcıları ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türk-İş temsilcileri
- * Başbakanlık Teftiş Kurulu
- * Çalışma Grupları

Uygulama Süreci

- **2010 Nisan-Eylem Planının kabulü**
- **Çalışma Usul ve Esaslarının Belirlenmesi**
- **Çalışma Gruplarının Kurulması (2010)**
- **Çalışma Gruplarının 1. Raporlamaları**
- **Yürütme Kurulu Kararları**
- **Komisyon Onayı (2011)**
- **Çalışma Gruplarının 2. Raporlamaları**
- * **... DEVAM EDEN ÇALIŞMALAR (2014)**

Stratejinin Örnek Çıktıları

- **Siyasi Partilerin ve Seçim Kampanyalarının Finansmanı**
- **Düzenli Aralıklarla Yolsuzluk Algılama Anketi**
- **3628 Sayılı Kanunun Gözden Geçirilmesi**
- **4483 sayılı Kanunun Gözden Geçirilmesi**
- **Kamu Denetçiliği Kurumu**
- **Sayıştay Kanunu'nun Yasalaşması**

AÇIK YÖNETİM ORTAKLIĞI (OPEN GOVERNMENT PARTNERSHIP)

Temel İlkeler

- Saydamlık ve hesap verilebilirliğin artırılması ve yolsuzlukla etkin bir biçimde mücadele edilmesi,
- Vatandaşların ve sivil toplumun kamusal karar alma ve uygulama süreçlerine daha fazla dahil edilmesi,
- Açık ve etkin bir yönetim için teknolojinin daha fazla kullanılması ve vatandaşların güçlendirilmesi,

Eylem Planı

KAMUDA DÜRÜSTLÜĞÜN ARTIRILMASI

1	www.saydamlik.gov.tr isimli bir web portalı kurulması.
2	Kamuda Saydamlık ve Açıklık Danışma Platformu
3	Yolsuzluğa açık risk alanlarının belirlenmesi (risk haritası)
4	Anket Uygulaması

KAMUDA HİZMETLERİNİN KALİTESİNİN YÜKSELTİLMESİ

5	www.harcama.gov.tr
6	www.duzenleme.gov.tr
7	Elektronik İhale – EKAP
8	www.veri.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için;

<http://www.teftis.gov.tr>

<http://www.opengovpartnership.org>

Teftiş Kurullarının Yolsuzlukla Mücadeledeki Rolü

- * Önemli yolsuzluk olaylarının ortaya çıkartılmasında teftiş kurullarının önemli katkıları bulunmaktadır
- * Teftiş (inspection) sistemi, son yıllarda İngiltere gibi bazı Anglosakson ülkelerinde de yükselen değer haline gelmiştir
- * Avrupa Konseyi'nin 6 Kasım 1977 tarihli Yolsuzlukla Mücadele'de yirmi temel ilke kararından 12'ncisi “*Denetim prosedürlerinin kamu yönetimindeki yolsuzlukların tespiti ve önlenmesinde rol oynamasını kabul etmek.*” şeklindedir.
- * Buna ilaveten, BM Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesinin 9'ncü, AB Aday Ülkelerde Yolsuzlukla Mücadelenin Güçlendirilmesine İlişkin On İlke isimli metnin 3 üncü maddesi sayılabilir
- * Tüm bunlara karşın; zaman zaman çok sayıdaki denetim elemanına rağmen yolsuzlukların önlenemediği belirtilerek denetim sistemine eleştiriler yöneltilmekte, hatta denetim sisteminin tasfiye gündeme getirilmektedir.
- * Teftiş kurulları, yolsuzlukların önlenmesinden çok oluşan yolsuzlukların ortaya çıkarılması ve uygulanacak yaptırımlar konusunda yetkindir
- * Yolsuzluğun önlenmesi sadece teftiş kurullarının üstesinden gelebileceği bir sorun değildir
- * Asıl sorun, hazırlanan inceleme ve soruşturma raporlarının gereğince değerlendirilmemesi ve denetim kurumlarının fonksiyonel bağımsızlığının olmamasıdır
- * Bir diğer sorun ise, Denetim elemanlarının yeterli mesleki güvencelerden yoksun olmalarıdır

Bağımsız Üst Kurullar

- * *Bağımsız idari otoriteler* (BİO) olarak adlandırılan idari ve mali özekliğe sahip kuruluşların ilk örnekleri, Anglo-Sakson ülkelerinde görülmüştür
- * 1970'li yılların başında Kara Avrupa'sı ülkelerinde de görülmeye başlanmıştır
- * Bu kuruluşların ortak özelliği:
kamusal yaşamın duyarlı sektörleri olarak da nitelenen sermaye piyasası, para piyasası, görsel ve işitsel iletişim gibi alanlarda hem düzenleyici hem de denetleyici işlevleri yerine getirmektedir.
- * Ülkemizde de BİO'ların yasal kuruluş gerekçeleri de yukarıda sözü edilen işlevlerdir
- * Bunun yanında, bir çoğunun faaliyet alanı yolsuzluklara elverişli olması dikkate alındığında, BİO'lar yolsuzlukla mücadelede yer almaktadırlar

Bağımsız Üst Kurullar

(devamı)

- * Anılan kuruluşların, ülkemizdeki temel dayanağı, Anayasanın 167’nci maddesi hükmüdür. Bu maddeye göre:
“Devlet; para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önler.”
- * İdari ve mali özerkliğe sahiptirler
- * Anayasa’nın 123’ncü maddesi uyarınca kanunla kamu tüzel kişiliği kazanmışlardır
- * İdarenin bütünlüğü ilkesi çerçevesinde “genel idare” içinde yer alırlar
- * Bu kuruluşlarla ilgili sorunlar;
 - * Zaman zaman ortaya atılan ve özerkliğin mutlak egemenlik gibi algılanmasına yol açan yorumlar
 - * harcama politikaları ve süreçlerindeki bazı sorunlar
 - * hesap verme mekanizmalarındaki kimi yetersizlikler ve yasal boşluklar
 - * Bankacılık Kanununun 104 ve 127’nci maddelerinde olduğu gibi bazı kurulların başkan, üye ve personeline diğer kamu görevlilerinden farklı yargılama ayrıcalıklarının tanınması

Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsman)

- * Ombudsman'ın Tanımı:

"Parlamento veya yasa koyucu tarafından atanan, atandığı kuruma karşı sorumlu olan; ancak bağımsız olarak hareket eden; kamu kurumları, çalışanları ve sorumlularının çeşitli eylem ve işlemlerinden şikayetçi kişilerin başvurularını kabul ederek, kendi basına soruşturma yapma, şikayetin gerekçesini düzeltici işlem önerme ve rapor hazırlama yetkisine sahip özel bir büro veya görevlidir."

- * Ayırt edici iki temel özelliği: *"anayasal bağımsızlık"* ve *"parlamento adına çok geniş bir araştırma yapma hakkı"*
- * Saydamlığa ve iyi yönetişime katkıları nedeniyle önemli bir yolsuzlukla mücadele aracı olarak kabul edilmektedir
- * Gerek kıta Avrupası, gerekse Anglosakson ülkelerin hemen hemen tamamında bu kurum, ilgili ülkelerin anayasalarında düzenlenmiştir
- * Anayasa Mahkemesinin iptal kararı çerçevesinde gerekli anayasal değişiklikler yapılmış ve Kamu Denetçisi Kurumu Kanunu TBMM'de kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.
- * Kamu Başdenetçisi ve 5 Kamu Denetçisi seçimi tamamlanmıştır.

Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK)

- * Kuruluş felsefesi, yapı ve faaliyetleri itibariyle, tüm dünyada ilk başlarda karapara aklamanın önlenmesi faaliyetleri ve şüpheli işlem bildirimlerini almak için oluşturulmuştur.
- * Zamanla faaliyet alanı terörün finansmanının önlenmesine genişlemiştir.
- * Günümüzde sayıları 90'ın üstünde olan mali istihbarat birimlerinin (*Financial Intelligence Units FIU*) ülkemizdeki örneğidir.
- * MASAK'ın görevi; 5549 sayılı, 11.10.2006 tarihli Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkındaki Kanun uyarınca; suç gelirinin (suçtan kaynaklanan mal varlığı değeri) aklanmasıyla ilgili önleme, araştırma, inceleme ve uluslararası işbirliği çalışmaları yapmaktır.

Kamu Görevlileri Etik Kurulu

- * BM Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesinin 8'nci maddesi kamu görevlileri için davranış ilkelerini düzenlemektedir.
- * Türkiye'de 5176 sayılı Kanunla Başbakanlığa bağlı “Kamu Görevlileri Etik Kurulu” kurulmuş;
- * Kurul'un amacı; “*kamu görevlilerinin uymaları gereken saydamlık, tarafsızlık, dürüstlük, hesap verebilirlik, kamu yararını gözetme gibi etik davranış ilkeleri belirlemek ve uygulamayı gözetmek*” olarak belirlenmiştir.
- * 3628 sayılı Kanunun 9'ncu maddesine eklenen “ek fıkra” Kurul'a gerektiğinde mal bildirimlerini inceleme yetkisi verilmiştir.
- * Kurulun bağımsız ve özerk bir yapıya kavuşturulması gerekmekte
- * Aynı husus, AB İlerleme Raporlarında da eleştiri konusu yapılmıştır
- * İlerleme Raporunda ayrıca kurulun görev alanının genişletilmesi gerektiği vurgulanmıştır

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu

- * Saydamlığı ve yönetimde açıklığı sağlamanın temel koşullarından biri, bilgiye erişim hakkının önündeki engellerin kaldırılmasıdır
- * Ülkemizde, belgelere ulaşma özgürlüğü ve bilgi alma hakkının kullanımına ilişkin usul ve esasları belirleyen 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çıkarılmış;
- * Bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazlar verilen kararları incelemek ve bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin kararları vermek üzere oluşturulmuştur.
- * Ancak söz konusu hakkın kullanımıyla ilgili sorunlar mevcuttur,
 - * Vatandaşların haklar yönünden yeterince bilgilendirilmemesi
 - * Kurulu'nun resmi bir internet sitesi dahi yoktur
 - * Yasada talebin, başvuru sahibiyle ilgili ya da ilişkili olması şartı aranmamasına rağmen, başvuruların neredeyse tamamına yakını, kişilerin kendisiyle ilgilidir
 - * 2007 yılı raporuna göre; toplam 939.920 başvurudan 178.908 başvurunun kısıtlamalar gerekçe gösterilerek kısmen ya da tamamen reddedilmiş olması bilgi ve belgelere erişimin kısmen ya da tamamen engellenmiş olması yasanın kapsamının da yeniden gözden geçirilmesini zorunlu kılmaktadır.

HUKUKSAL ÇERÇEVE

- * Küresel Dürüstlük Örgütü (Global Integrity) tarafından yapılan bir çalışmada, Türkiye, 100 üzerinden 72 puan almış olup 55 ülke arasında ilk 15 içerisinde yer almıştır.
- * En yüksek puan olan (100) yolsuzlukla mücadele kanunları bölümüne verilmiş ve bu bölüm “çok güçlü” olarak nitelendirilmiş
- * Bu sonucun alınmasında hukuksal alt yapının önemli bir paya sahip olduğu görülüyor.
- * Daha önce de ifade edildiği gibi Türkiye’de yolsuzlukla mücadelede ilk kilometre taşı 1990 tarihli 3628 sayılı Kanundur
- * 5237 sayılı yeni Türk Ceza Kanununda;
 - * kısmen de olsa özel sektörde rüşvet suçu kabul edilmiş;
 - * ihaleye fesat karıştırma suçunun uygulama kapsamı genişletilmiş; suçun tanımı, uluslararası normlara uygun hale getirilmiş;
 - * “edimin ifasına fesat karıştırılması” ayrı bir suç olarak düzenlenmiştir.

HUKUKSAL ÇERÇEVE

(devamı)

- * 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda yolsuzluk suçları yönünden- “iletişimin tespiti, dinlenmesi, ve kayda alınması”, “teknik araçlarla izleme”, “taşınmazlara, hak ve alacaklara el koyma” gibi önlem ve saptama amaçlı düzenlemeler yapılmıştır.
- * 5020 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeler ile batık bankalardan alacakların tahsili ve tahsilatların hızlandırılması amaçlanmıştır.
- * 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 160’ncı maddesi çerçevesinde özel bankaların yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile diğer mensuplarının “zimmet” suçundan yargılanmaları mümkündür.
- * Kamu Mali Yönetimi ve Mali Kontrol Kanunu, bütçe ve harcama disiplini yönünden AB normlarına uygun hükümler içermektedir
- * Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu yürürlükte dir.
- * Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve uygulama yönetmeliği yürürlüğe girmiştir
- * Kamu Görevlileri Etik Kurulu kurulmuştur.
- * 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 47’nci maddesi ile “içeriden öğrenenlerin ticareti” (insider trading) suçu düzenlenmiştir.

HUKUKSAL ÇERÇEVE

(devamı)

- * 5072 sayılı kanunla, kamu kurum ve kuruluşlarından, vakıflara ve derneklere kamu kaynakları aktarılmasının önüne geçilmiştir
- * Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun 2006'da yürürlüğe girmiş
- * Kamu Denetçiliği (ombudsman) Kanunu çıkartılmıştır.
- * OECD Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesi Sözleşmesi kabul edilmiş; ulusal mevzuatta gerekli düzenlemeler yapılmıştır.
- * Avrupa Konseyi “Yolsuzluğa Karşı Özel Hukuk Sözleşmesi” ve “Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi” de 4852 ve 5065 sayılı kanunlarla kabul edilmiştir
- * Türkiye, 1 Ocak 2004'ten itibaren Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu'na (GRECO) üye olmuştur
- * Sınırışan Örgütlü Suçlara Karşı BM Sözleşmesi,” 15 Kasım 2000 tarihinde Palermo'da imzalanmış; 30.1.2003 tarih ve 4800 sayılı Kanunla onaylanmıştır.
- * “Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi” de Türkiye tarafından 18.05.2006 tarihli, 5506 sayılı Kanunla onaylanmıştır

TEMEL MEVZUAT

- * 5237 Türk Ceza Kanunu ,
- * 5607 Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu
- * 5271 Ceza Muhakemesi Kanunu,
- * 5726 Tanık Koruma Kanunu
- * 5275 Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunu
- * 3201 Emniyet Teşkilatı Kanunu,
- * 2559 Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu
- * 5549 Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun
- * 5651 İnternet Ortamında Yapılan Yayınların ve İşlenen Suçlarla Mücadele Kanunu
- * 6136 Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun
- * 4208 Kara paranın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun
- * 2313 Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun
- * 3628 Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanunu
- * 5846 Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu
- * 5411 Bankacılık Kanunu
- * 2863 Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu
- * 2238 Organ ve Doku Alınması ve Nakli Hakkında Kanun
- * 5070 Elektronik İmza Kanunu
- * 1567 Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun
- * 2499 Sermaye Piyasası Kanunu
- * 5015 Petrol Piyasası Kanunu
- * 4982 Bilgi Edinme Hakkında Kanun
- * 1774 Kimlik Bildirme Kanunu
- * 2004 İcra ve İflas Kanunu
- * 5326 Kabahatler Kanunu

Önemli bir konu!

VERGİLE-
RİMİZ BİZE
NE OLARAK
GERİ GELİR?

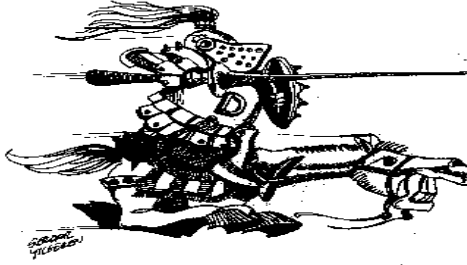
YOL

SU

ZLÜK.

SON SÖZ

- * Yolsuzluk algılama endekslerinin üst sıralarında yer alan ülkeler, karnelerinde demokrasi notu “pekiyi” olan ülkelerdir.
- * Yolsuzlukla mücadele alanındaki kurumlar sorununa baktığımızda çözümün, “tek birim” yada “çoklu kurumsal yapılar” arasına sıkıştırıldığı görülmektedir.
- * Yolsuzlukla mücadelenin eğitim, önleme ve operasyon işlevlerinin, kurulacak özel birimde toplanmasını isteyen görüş uzmanlaşma ve güçlü eşgüdümün yanı sıra maliyet unsurunu da gerekçeleri arasında göstermektedir.
- * Çoklu kurumsal yapıyı savunanlar ise; mali kontrol, düzenlilik denetimi gibi fonksiyonları olan ve bilgiye erişim, ihbar müessesesi gibi olanakları kullanan mevcut kurumların yeterli olduğunu düşünmektedir
- * Yolsuzlukla mücadelede görev alan kurumlar, yolsuzlukla mücadelede birbirlerinin alternatifi değil; aksine birbirlerinin tamamlayıcılarıdır
- * Ancak eşgüdüm yönünden yaşanan sorunların aşılması için yeni bir yapılanmaya gidilmeksizin mevcut kurumlardan birinin koordinatör olarak görevlendirilmesi düşünülmelidir.